ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การเข้าถึงพุทธปรัชญาและวิธีการสอนของ

พระภาวนาวิศาลเถระ (บุญมี โชติปาโล)

ผู้เขียน

นายปฐมพงศ์ ลิ้มเจริญ

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(ปรัชญา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ คร. พิสิฏฐ์ โคตรสุโพธิ์ ประธานกรรมการ

อาจารย์ คร. วิโรจน์ อินทนนท์ กรรมการ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของของวิทยานิพนธ์นี้มีอยู่ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการเข้าใจและเข้าถึง พุทธปรัชญาของพระภาวนาวิศาลเถระ 2) เพื่อวิเคราะห์เทคนิคการสอนให้เข้าใจและเข้าถึงพุทธ ปรัชญาแก่พุทธศาสนิกชนของพระภาวนาวิศาลเถระ

ผลการศึกษาพบว่า พระภาวนาวิศาลเถระมีความเข้าใจและเข้าถึงพุทธปรัชญาผ่าน กระบวนการศึกษาและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานโดยตรงจากการสั่งสอนของหลวงปู่มั่น ภูริทตฺโต ซึ่งเป็นพระสงฆ์นักปฏิบัติที่มีความเข้าใจหลักพุทธปรัชญาอย่างแท้จริง เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป นอกจากนี้ พระภาวนาวิศาลเถระ ก็ได้ฝึกฝนตนเองเป็นพระนักปฏิบัติมีความรู้และเชี่ยวชาญ สามารถสั่งสอนศิษยานุศิษย์ให้เกิดความเข้าใจอย่างกระจ่างชัดในหลักธรรมที่สอน สามารถ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หรือนำหลักธรรมไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน ท่านมักจะย้ำกับลูกศิษย์ว่า "ระลึกได้หรือยัง" คือ เข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยจำแนกวิธีการเข้าใจและเข้าถึง พุทธปรัชญาคือ

ในด้านความเข้าใจ ท่านชี้ให้พุทธศาสนิกชนเข้าใจหลักปรัชญาพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง คือ การเข้าใจชีวิต และความความเปลี่ยนแปลงตามกฎไตรลักษณ์ ในขณะเคียวกันก็ต้องพัฒนา ตนเองด้วยการประพฤติคุณงามความดี ปฏิบัติตนเอง ให้เข้าถึงธรรม โดยใช้หลักไตรสิกขา ศีล สมาธิ ปัญญา มุ่งเน้นที่ตัวของคนเราว่ามีศีล มีสมาธิ มีปัญญา มาตั้งแต่วันก่อเกิด เพียงแต่เราไม่รักษา จึงไม่มีคุณค่ามีราคาให้กับตนเอง

ในด้านการเข้าถึง ท่านเองปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้ที่เข้าถึงธรรม มีชีวิตที่สมถะ เรียบง่ายตามสมณวิสัย ประพฤติตนอย่างไรก็สอนพุทธศาสนิกชนอย่างนั้น การเข้าถึงธรรม ได้แก่ การปฏิบัติตนเอง ให้รู้แจ้ง ตระหนักรู้ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ปรับเปลี่ยนคุณภาพชีวิต เป็นผู้รู้ ผู้ดื่น เจริญรอยตาม พระบรมศาสดา ที่เรียกว่า ปฏิเวช ซึ่งเป็นเป้าหมายของการสอน ที่ท่านมักถาม ลูกศิษย์อยู่เสมอว่า "ระลึกได้หรือยัง" "ฮู้แล้วบ่ล่ะ" ถ้าหากผู้ฟังเข้าใจแจ่มแจ้ง ระลึกได้แล้ว ท่านจะ กล่าวว่า "เป็นคนดีมีราคา มีปัญญารักษาชีวิต"

พระภาวนาวิสาลเถระมี เทคนิคการสอนให้เข้าใจและเข้าถึงพุทธปรัชญา โดยรวมถือตาม เทคนิคการสอนของพระพุทธเจ้า เนื่องจากพระภาวนาวิสาลเถระยึดหลักเทคนิคการสอนของ พระพุทธเจ้าเป็นฐานในการสั่งสอน เทคนิคการสอนของพระภาวนาวิสาลเถระโดยใช้พุทธปรัชญา ประยุกต์กับวัฒนธรรมอีสาน เช่น ผญาอีสาน การเล่นคำ การพากล่าว ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ผู้ฟังเกิด การพัฒนาตามลำดับ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทัสนคติ และเกิดปัญญา จนกระทั่งสามารถทำลาย กิเลส ได้อย่างสิ้นเชิง อันเป็นเป็นหมายสูงสุดของพุทธสาสนาเถรวาท เทคนิคการสอนของพระ ภาวนาวิสาลเถระมีดังนี้คือ

- 1. วิธีการสอน จำแนกได้ดังนี้คือ 1) วิธีการสอนแบบบรรยาย ได้แก่ การใช้ผญาอีสาน การเล่นคำ การอุปมาอุปไมย การใช้นิทานประกอบ และการใช้สถานการณ์ 2)วิธีการสอนแบบให้ กล่าวตาม ได้แก่ กราบระลึกถึงคุณพระรัตนตรัยและบิดามารดา และหลักในการปฏิบัติในการ คำเนินชีวิต 3)วิธีการสอนแบบตอบคำถาม 4) วิธีการสอนแบบใช้คำพูดที่รุนแรงเพื่อสะกิดใจผู้ฟัง ให้คิดตาม
- 2. เทคนิคการสอน จำแนกได้ดังนี้คือ 1) การใช้อุปกรณ์ในการสอน ได้แก่ การใช้ ศาสน สถานภายในวัดเป็นอุปกรณ์ 2) การใช้ภาษาถิ่น ใช้คำ ใช้ภาษา 3) การปฏิบัติเป็นตัวอย่าง 4)ยืดหยุ่น ในการใช้วิธีการ ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Access to Buddhist Philosophy and Teaching

Method of Phrabhavanavisalthera (Boonmee

Jotipãlo)

Author Mr. Pratompong Limcharoen
Degree Master of Arts (Philosophy)

Thesis Advisory Committee Lecturer Dr. Phisit Kotsupho Chairperson

Lecturer Dr. Viroj Inthanon Member

ABSTRACT

The purposes of this thesis are 1) to review the understanding and approach to Buddhist philosophy of Phrabhãvanãvisalthera 2) to analyze his teaching techniques on understanding and accessing method to Buddhist philosophy.

The results of the study show that he had a deep understanding in Buddhist philosophy by being a student and being taught directly by Laungpoo Man Bhuridatto, who is well-known as a real understanding of Buddhist philosophy. In addition, Phrabhãvanãvisalthera has practiced Dhamma and has a deep understanding and expert in Buddhist philosophy. He could enlighten with a clear understanding of his Dharma to his apprentices. He could enhance their behavior, in the other words; his Dharma can be applied in their real lives. Usually, he emphasizes his apprentices "Have you realized?", which means to make them understand and encourage them to practice Dharma in lives. The approach is divided into the following strategies.

The Parihatti is the way of knowing, he points out the understanding of the accurate Buddhism philosophy which are intimate knowledge of life and deep understanding of changes of life as in the three characteristics of existence. Meanwhile we have to advance ourselves by doing the virtue and practice oneself for approaching the Dharma which are the precept, the concentration and the intellect. It is essential that we realize the reality that everyone has the three kixids of knowledge for deliverance since we're born but we don't preserve it so that we are valueless. However if we practice it, we will realize that we're worth. For approaching the Buddhism philosophy, the Parihatti is a good model since he has a simple life and he does everything as he teaches the believers.

The approaching of the Buddha's teachings is to practice oneself to understand thoroughly, become aware of and adapt one's behavior and quality of life; being the knowing and awaken person called realization which is the goal of teaching. He always asks his students "Have you realized?" or "Have you already got it?" If his students understand him deeply and already realized, he will say to them "Being a worth person and preserve your life by your wisdom."

His techniques to make people understood Dhamma is to follow the Buddha's step at large. Sometime, he combines Buddhist philosophy with Isan culture such as Phaya (Isan proverbs), connotation and denotation words expressing, and reciting, in order to develop his apprentices' behavior, attitude, and wisdom, by which

they can purify their minds from all unwholesome thought. This is the highest goal of Theravada Buddhism. His teaching techniques can be divided as followed;

- 1.Teaching Method can be classified as1) Lecture method, such as Phaya (Isan provers), metaphorical, stories telling, and situation-based. 2) Reciting method, such as kraab (Buddhist practice for respecting) to recollect the Thriple Gems of Buddhism and parents' favour, principal of good-will in living. 3) Question and answer technique 4) Admonition technique by use of harsh words.
- 2. Teaching Techniques 1) equipments-based technique, such as temple and surrounding objects 2) Isan dialect, sch as words and language. 3) Role model behavior and 4)Situation-based technique

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright[©] by Chiang Mai University All rights reserved